

Lausunnon antaminen luonnoksesta jätehuollon palvelutasoksi vuoteen 2029,
TRE:4302/11.02.04/2024

RYJA 16.10.2024 § 140
425/00.04.01/2024

Alueellinen jätehuoltoviranomainen ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy ovat valmistelleet jätehuollon palvelutasoluonnoksen. Jätelautakunta päätti kokouksessaan 2.10.2024 § 47 pyytää jätehuollon palvelutason luonnoksesta lausunnot toimialueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, Pirkanmaan ELY-keskukselta, pakkausalan tuottajayhteisöiltä sekä Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:lta. Jätehuoltolautakunta on varannut Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle mahdollisuuden antaa lausuntonsa luonnoksesta jätehuollon palvelutasoksi vuosille 2025-2029 (Dnro: TRE:4302/11.02.04/2024). Lausunnot pyydetään toimittamaan jätehuoltolautakunnalle viimeistään 7.11.2024 klo 15.45 mennessä osoitteeseen kirjaamo@tamper.fi.

Asiakirjat ovat julkisesti nähtävillä ajalla 9.10.-7.11.2024 sähköisesti Pälkäneen kunnan verkkosivuilla ja jätelautakunta alueellisen jätehuoltolautakunnan internet-sivuilla osoitteessa www.tampere.fi/jatehuoltolautakunta.

Jätelautakunta päättää palvelutason hyväksymisestä nähtävilläolon jälkeen.

Palvelutason määrittämisessä on pyritty mahdollisuuksien mukaan huomioimaan asiakkaiden näkemykset jätehuoltopalvelujen kehittämisestä. Palvelutason määrittämisellä turvataan yhdenmukainen ja tasavertainen palveluiden vähimmäistaso koko toiminta-alueelle sekä palveluista maksettavien jätemaksujen pysyminen kohtuullisella tasolla.

Palvelutason määrittämisen lähtökohtana on ollut palveluiden parempi saavutettavuus sekä laadukkuus. Palvelutasoluonnos sisältääkin useita palvelumuutoksia, joilla voidaan katsoa olevan positiivinen vaikutus asiakkaiden asemaan. Luonnos kuitenkin sisältää myös muutoksia, joilla voidaan arvioida olevan negatiivisia vaikutuksia asiakkaisiin. Positiivisia muutoksia voidaan katsoa olevan ainakin kiinteistökohtaisessa keräyksessä asiakashyvitysten maksaminen myöhästyneistä jäteastian tyhjennyksistä, puutarhajätteen vastaanottoverkoston laajentaminen sekä uusien palvelujen tuominen nykyisten rinnalle erityisesti haja-asutusalueelle. Negatiivisia vaikutuksia asiakkaisiin saattaa aiheuttaa esitetyt ekopisteiden poistot sekä esitys jäteasemaverkoston muutoksista.

Jäteasemaverkoston esitettävät muutokset pyritään tekemään siten, että niillä olisi mahdollisimman vähäiset vaikutukset asiakkaisiin. Vastaanottoverkoston palvelutason esitetään jatkossa koostuvan kiinteistä jäteasemista sekä niitä täydentävästä kiertävästä keräyksestä.

Asiakkaisiin vaikuttavat myös jätemaksuissa tapahtuvat kustannusmuutokset. Palvelutasoon esitetyt muutokset kohdistuvat pääasiassa palveluihin, joita katetaan sekä jätehuollon perusmaksulla että jäteastian tyhjennysmaksuilla. Ekopisteiden poistamisella on perusmaksua alentava vaikutus, kun taas viestinnän tehostamisella ja jäteasemaverkoston muutoksilla on perusmaksua korottava vaikutus. Eniten perusmaksun suuruuteen vaikuttaa jäteasemaverkoston parantaminen. Luonnoksessa esitettyjen arvioiden mukaan aluejätepisteen

käyttäjien vuosimaksuun ei kohdistuisi merkittäviä korotuspaineita palvelutasoluonnoksen vuoksi tulevina vuosina.

Jätehuollon palvelutasoluonnoksella voidaan arvioida olevan pääasiassa positiivisia ympäristövaikutuksia, koska jätehuoltopalvelujen parempi saavutettavuus varmistaa, että jätteet ohjautuvat asianmukaiseen vastaanottoon ja käsittelyyn. Myös viranomaispalvelujen osalta esitetyllä toimenpiteellä yhtenäisten käytänteiden luomisesta kunnan järjestämän jätehuollon valvontaan arvioidaan olevan positiivisia ympäristövaikutuksia. Tällä pyritään myös edistämään kuntalaisten tasavertaista kohtelua koko toimialueella.

Jäteasemaverkostossa tapahtuvilla muutoksilla voi kuitenkin olla myös negatiivisia vaikutuksia esim. roskaantumiseen, jos kunnan kiinteä jäteasema korvataan kiertävällä keräyksellä. Vastaavasti aluekeräyspisteiden siisteyttä edistetään mm. laatimalla toimintasuunnitelma asianmukaisen siisteystason ylläpitämiseksi sekä yhteiset toimintaohjeet keräyspisteiden väärinkäyttötilanteita varten.

Yrityksiin palvelutasoluonnoksella on vain vähäiset vaikutukset, koska palvelutaso koskee kunnan vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa, ensisijaisesti asumisen ja kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuoltoa. Tämän järjestäminen kuuluu toimialueella kunnalliselle jäteyhtiölle eli Pirkanmaan Jätehuollolle.

Toimivallan peruste

Hallintosäntö 30 §

Valmistelija

Elina Heinonen, ympäristötarkastaja
p. 040 829 1178, elina.heinonen@palkane.fi

Esitys

Johtava rakennustarkastaja Arttu Jokinen

Rakennus- ja ympäristöjaosto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueella ei ole aiemmin ollut määriteltynä jätehuollon palvelutasoa, joten ympäristönsuojeluviranomainen pitää hyvänä asiana määrityksen toteuttamista. Palvelutasoluonnoksen valmistelussa tehtyä yhteistyötä asiakkaiden, kuntien sekä muiden sidosryhmien kanssa pidetään erittäin hyvänä, sillä siten luonnoksessa on pystytty huomioimaan paitsi lainsäädännön edellyttämät välttämättömät toimet, myös asiakasnäkökulma mahdollisimman hyvin. Hyvänä pidetään myös nyt luonnosvaiheessa tehtävää kuntien ja asiakkaiden, sekä muiden sidosryhmätahojen kuulemistä.

Jätehuollon palvelujen ja toimintojen saavutettavuutta kehitetään palvelutason määrityksen mukaan edelleen, mikä auttaa vähentämään kuormitusta ympäristöön ja edistämään ympäristönsuojelua. Saavutettavuuteen olennaisesti liittyvä tiedotus ja neuvonta eri keinoin ovat palvelutasoluonnoksessa hyvin esillä.

Ympäristönsuojeluviranomainen pitää hyvänä, että nykyiset lasipakkausten ja metallien keräyspisteet säilytetään osan aluejätepisteiden yhteydessä. Erityisesti haja-asutusalueilla tämä varmasti osaltaan edistää jätteiden lajittelua ja kierrätysastetta. Ympäristönsuojeluun tulee eniten toiveita haja-asutusalueiden muovinkeräykseen liittyen, joten muovinkeräyksen mahdollisuuksien tarkastelu juuri haja-asutusalueille lasi- ja metallinkeräyksen lisäksi vastaisi asukkaiden toiveisiin. Pälkäneen alueella

on tällä hetkellä kolme Rinki-ekopistettä, jotka sijaitsevat Onkkaalassa, Aitoossa ja Luopioisissa. Aluejätepisteille tehtävä suunnitelma siisteystason määrittelemiseksi ja ohjeet väärinkäyttötilanteita varten toivottavasti osaltaan auttavat pitämään aluejätepisteiden siisteyden paremmalla tasolla.

Ympäristönsuojeluviranomainen pitää tärkeänä jäteasemapalveluiden säilymistä Pälkäneen alueella. Etäisyydet Pälkäneeltä voivat muodostua hyvinkin pitkiksi, eikä kaikkia jäteasemapalveluita voida ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan toteuttaa kiertävinä palveluina.

Erittäin kannatettavana pidetään puutarhajätteen keräyksen järjestämiseksi aloitettavaa yhteistyötä kuntien kanssa. Pälkäneen alueella on ollut hankala järjestää valvottua puutarhajätteen keräystä, jonka vuoksi asukkaita on ohjattu ensisijaisesti viemään puutarhajätteet Pirkanmaan Jätehuollon jätekeskukseen Tarastejärvelle. Tarve puutarhajätteen vastaanotolle on kuitenkin ilmeinen ja sen puuttuessa jätteiden sijoittaminen maastoon tai puutteellinen kompostointikäsittely voivat aiheuttaa ympäristöhaittoja.

Lietetyhjennysten osalta hinnoittelun kehittäminen suuntaan, jossa tyhjennysrytmin sopiminen sesonkiaikojen ulkopuolelle on kannattavampaa, on ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan myös kannatettava toimi ja tällöin asiakkaalla on mahdollisuus vaikuttaa tyhjennyksen hintaan.

Myös jätehuollon viranomaispalveluiden palvelutason määrittämistä pidetään hyvänä. Erityisesti valvovien viranomaisten yhtenäisten käytänteiden luomista ja eri sidosryhmien kanssa tehtävää yhteistyötä pidetään erittäin kannatettavana.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.